

เจ้าหน้าที่พัสดุหนึ่งเฉยไม่เสนอความเห็นคัดค้าน ใ้ว่าจะพันผิด

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่ยังเกี่ยวข้องกับหน่วยงานในการจัดซื้อ จัดจ้าง แต่จะเน้นไปยังผู้มีหน้าที่โดยตรง คือเจ้าหน้าที่พัสดุ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ย่อมตกอยู่ภายใต้ข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบกฎหมาย ตลอดจนหนังสือสั่งการต่างๆ ซึ่งหากผู้มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องในหน้าที่ของตนแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อหน่วยงานและตนเอง อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อย

หลักการและเหตุผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการดูแลประชาชนในท้องถิ่นของตน มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ ตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ สิ่งที่หน่วยงานไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คือ การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ซึ่งผู้มีหน้าที่ คือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ซึ่งกฎหมายได้สันนิษฐานเอาไว้ว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบกฎหมาย ตลอดจนหนังสือสั่งการต่างๆ เป็นอย่างดี ฉะนั้นผู้ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ ย่อมต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีเช่นกัน ซึ่งหากตนเองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบกพร่องแล้ว ไม่ว่าจะเจตนาหรือไม่เจตนา ย่อมส่งผลกระทบต่อหน่วยงานและตนเอง อย่างเลี่ยงไม่ได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

เทศบาลตำบล ก. ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงสนามลานกีฬาต้านยาเสพติด โดยมี หจก. เอ เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๒๓๙,๐๐๐ บาท แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีความเห็น ว่า หจก.เอ ยื่นเสนอราคาบกพร่องเนื่องจากเสนอ ๒ ราคา ทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ทำให้ นายกเทศมนตรี ออกประกาศสอบราคาใหม่และได้ หจก.บี เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๓๑๙,๐๐๐ บาท ทั้งที่ หจก. เอ ไม่ได้เสนอ ๒ ราคา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคเข้าตรวจสอบงบการเงิน จึงมีข้อสังเกตและให้ดำเนินการทางแพ่งตามความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อเรียกให้ชดใช้เงินคืนแก่เทศบาลที่ต้องทำสัญญาจ้างในราคาที่สูงขึ้น

เทศบาลตำบล ก. จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และเห็นว่าเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องร่วมรับผิดชอบด้วย จึงมีคำสั่งให้ชดใช้เงิน จำนวน ๖,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่พัสดุจึงยื่นอุทธรณ์ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เทศบาลตำบล ก. เพิกถอนคำสั่งให้ตนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิด

ศาลปกครองสูงสุด มีคำวินิจฉัยว่า ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ จึงตกอยู่ภายใต้ข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนหนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัสดุเป็นอย่างดี เมื่อเอกสารใบแสดงรายละเอียดราคาประกอบการเสนอราคา ค่าก่อสร้าง สรุปรบรตัดสุดท้ายว่า คิตราค่าก่อสร้างที่ขอเสนอเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๑๙,๐๐๐ บาท และในตอนท้ายของเอกสารดังกล่าวมีข้อความว่า คิตราค่าเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท ย่อมแสดงให้เห็นว่าประสงค์จะ ยืนยันราคาสุดท้ายที่ราคาเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท

เมื่อเป็นการเขียนก่อนยื่นซองเสนอราคา จึงไม่มีประเด็นว่าเป็นการเสนอ ๒ ราคา ตามที่ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคากล่าวอ้าง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีอาศัยความรู้และประสบการณ์ในฐานะเจ้าหน้าที่ พัสตุนเสนอความเห็นต่อหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสตุนและนายกเทศมนตรี ว่ากรณีการเสนอราคาที่พิพาทเป็นไปโดย ถูกต้องตามเงื่อนไขของประกาศสอบราคาจ้างและถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๐๑ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาราคาฯ แล้ว ย่อมเป็นประโยชน์ ต่อทางราชการ และเทศบาลย่อมไม่ได้รับความเสียหายจากการทำสัญญาจ้างผู้เสนอราคารายใหม่ในราคา ที่สูงขึ้น หรือหากแม้ผู้ฟ้องคดีเสนอความเห็นไปแล้ว แต่ในท้ายที่สุดนายกเทศมนตรีจะยืนยันให้มีการยื่นซอง เสนอราคาใหม่ก็ตาม ก็จะไม่ถือเป็นความบกพร่องของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทักท้วงแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ และตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๘๕ ข้อ ๑๐ ตรี วรยศสอง ที่กำหนดให้มีการบันทึกหลักฐานการดำเนินการพร้อมเหตุผลเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการด้วย

ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่พัสตุนย่อมคาดเห็นได้ว่าอาจเกิดความเสียหายแก่เทศบาล การเสนอ ความเห็นไปตามคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาโดยไม่เสนอความเห็นคัดค้าน ถือเป็นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยมีลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติของผู้ที่ ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่พัสตุน จึงเป็นการกระทำละเมิดและต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามบทบัญญัติมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้แจ้ง จำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๖,๐๐๐ บาทจึงชอบแล้ว

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๐๑๒/๒๕๖๓ เห็นได้ว่าศาลปกครองได้วาง บรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่พัสตุนมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องในการจัดซื้อ จัดจ้างที่อยู่ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกฎหมายว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับพัสดุเป็น อย่างดี ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจึงต้องหมั่นศึกษาระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนต้องมีความ ละเอียตรอบคอบ เมื่อเห็นว่า การดำเนินการใดไม่ถูกต้องอย่างไร จะต้องเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา และ แม้ว่าผู้บังคับบัญชาจะเห็นด้วยหรือไม่ ย่อมถือว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของตนด้วยความละเอียด รอบคอบแล้ว

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๐๑๒/๒๕๖๓

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม

กองการเจ้าหน้าที่

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รوبرัตน์ นิตกรปฏิบัติการ